

ПРЕЗИДІЯ

ПОСТАНОВА

24.05.2019

м. Миколаїв

№ П-20-1

Про роль колективних договорів у захисті соціально-економічних, трудових прав та інтересів членів профспілок

Розглянувши доповідну записку відділу з соціально-економічних питань, Президія обласної ради профспілок відмічає в цілому позитивний досвід профспілкових організацій Миколаївської області щодо використання колективних договорів як інструменту захисту соціально-економічних прав спілчан.

Рівень охоплення колективно-договірним регулюванням підприємств, установ, організацій Миколаївської області, де діють профспілкові організації, незмінно є високим і складає 97,3% від загальної кількості первинних профорганізацій. Більшість колективних договорів укладається або на 2-3 роки, або на більш тривалий термін (понад 4 роки) і своєчасно актуалізується через внесення змін та доповнень.

Проблеми з оновленням колективних договорів існують на окремих підприємствах і пов'язані із об'єктивними причинами, серед яких: неповний режим роботи протягом тривалого часу та відсутність можливості зібрати колектив; скрутна фінансова ситуація, наявність заборгованості із заробітної плати з незалежних від адміністрації причин; часті зміни керівництва.

Фактично всі колективні договори містять усі передбачені законодавством розділи та додатки з урахуванням специфіки діяльності конкретних підприємств (установ, організацій). Змістове наповнення колективних договорів, у цілому, можна вважати достатньо повним та якісним.

Невід'ємною частиною колективно-договірної роботи є систематичний контроль сторонами за виконанням положень колдоговору. Такий контроль здійснюється на більшості підприємств, установ, організацій, які перебувають у сфері впливу профспілок. Водночас у певної кількості первинних профорганізацій ця частина колдоговірної роботи залишається слабким місцем, а контроль – формальним і несистематичним. У цілому, за результатами профспілкового опитування, положення колективних договорів виконуються повною мірою на 55,7% підприємств, установ, організацій; у більшості випадків – у 42,6%. Фактів невиконання колективного договору взагалі не виявлено. Серед зобов'язань сторін колективно-договірних відносин, виконання яких є найбільш проблемним, – своєчасність виплати заробітної плати, витрати на охорону праці, надання профкомам підприємств коштів на культурно-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу, додаткові соціальні пільги та гарантії працівникам.

Практика свідчить, що виконання зобов'язань, включених у змістовний колективний договір, забезпечує реалізацію соціально-економічних та трудових прав працівників та стабільно спокійний стан соціально-трудових відносин. Невиконання положень колективного договору використовується як підстава для ініціювання колективних трудових спорів, а також для розірвання працівниками трудових договорів відповідно до частини третьої статті 38 Кодексу законів про працю України із виплатою вихідної допомоги у розмірі не менше тримісячного середнього заробітку.

Для забезпечення ефективності ведення колективно-договірної роботи профспілками області здійснюється ряд заходів, які включають:

- підписання та оприлюднення напередодні колдоговірної кампанії тристоронніх звернень облпрофради, органів влади (місцевого самоврядування) та обласної організації роботодавців до керівників підприємств та голів профкомів щодо активізації колективно-договірної роботи;
- навчальні заходи облпрофради спільно з соціальними партнерами для профактиву області з питань колективно-договірної роботи;
- систематичне надання методичної допомоги профкомам підприємств та розробку методичних матеріалів;
- поширення кращого досвіду колдоговірної роботи та підвищення якості колективних договорів через проведення обласного конкурсу на кращий колективний договір серед підприємств, установ та організацій області.

Також значно підвищує якість колдоговірного процесу системна робота частини обласних галузевих профорганізацій.

З метою удосконалення та підвищення ефективності колдоговірної роботи профспілкових організацій Президія облпрофради

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Доповідну записку відділу з соціально-економічних питань взяти до відома (додається).

2. Облпрофраді:

2.1. Продовжити практику підписання тристоронніх звернень облпрофради, органів влади (місцевого самоврядування) та обласної організації роботодавців до керівників підприємств та голів профкомів щодо активізації колективно-договірної роботи напередодні колективно-договірної кампанії.

2.2. Систематично розробляти та розповсюджувати серед профспілкового активу методичні рекомендації про порядок розробки, укладання та виконання колективних договорів, визначати актуальні завдання колдоговірної роботи.

2.3. Проводити інформаційно-роз'яснювальні та навчальні заходи з питань колдоговірної роботи для профактиву області із залученням соціальних партнерів, використовуючи різні форми навчальної роботи.

2.4. Звернутися до Федерації профспілок України щодо удосконалення форми звітності про укладання та виконання колективних договорів у рамках ФПУ.

3. Облпрофраді та обласним галузевим організаціям профспілок:

3.1. Здійснювати аналіз своєчасності укладання колективних договорів на підприємствах, установах та організаціях, що перебувають в сфері їх впливу.

3.2. Продовжити практику надання первинним профспілковим організаціям правової та методичної допомоги у веденні переговорів по укладенню колдоговорів на наступний період.

3.3. Систематично проводити навчальні семінари з питань колдоговірної роботи, в. т.ч. з новообраними головами первинних профорганізацій – в обов'язковому порядку.

3.4. Докласти зусиль для максимального охоплення профактиву правороз'яснювальною роботою з питань колективно-договірного регулювання.

3.5. Делегувати своїх представників до участі в зборах та конференціях по підведенню підсумків виконання зобов'язань колективних договорів на підприємствах (в установах, організаціях), що перебувають в сфері їх впливу (за узгодженням).

4. Первінним профспілковим організаціям:

4.1 При укладанні колективних договорів чітко дотримуватись норм законодавства України, Генеральної, галузевих та територіальної угод у питаннях оплати праці, охорони праці, зайнятості, оздоровлення та соціального захисту працюючих.

4.2. Своєчасно вносити зміни та доповнення у колективні договори (у зв'язку зі змінами чинного законодавства з питань, що є предметом колективного договору, – в обов'язковому порядку).

4.3. Здійснювати систематичний контроль за виконанням положень колективного договору спільно з роботодавцем та стежити за оформленням результатів цього контролю належним чином.

4.4. У разі невиконання положень колективних договорів чи ухилення роботодавця від ведення переговорів по укладання нового колективного договору чи внесененні змін до чинного колективного договору ініціювати колективні трудові спори.

4.5. Брати участь у Всеукраїнському, галузевих та обласному конкурсі на кращий колективний договір.

4.6. Подавати вищестоячим профспілковим організаціям звітність про укладання та виконання колективних договорів у рамках ФПУ своєчасно та у повному обсязі.

5. Контроль за виконанням постанови покласти на заступника голови облпрофради Онищенко Л.М.

